

ZO Českého svazu ochránců přírody Kněžice

Regionální centrum pro kraj Vysočina

Výroční zpráva 2007

CHARAKTERISTIKA ORGANIZACE

Název: ZO Českého svazu ochránců přírody Kněžice

Sídlo: Kněžice 109, 675 21 Okříšky

Telefon: 568 870 434, 567 216 881

e-mail: csop@chaloupky.cz

<http://www.chaloupky.cz>

IČO: 188 25 460

DIČ: CZ18825460

Bankovní spojení: KB Třebíč,

číslo účtu: 140 34-711/0100

Statutární zástupce: Mgr. Květoslava Burešová

Hospodář: RNDr. Jozef Zetěk

Jednatelka: Iveta Vorlíčková

Revizor: Ing. Jiří Kvasnička

Registrace dle zák.č 83/1990 Sb. o sdružování občanů u Ministerstva vnitra ČR pod čj. VSP/1-2123/90-R dne 2. 8. 1990.

62/88 Základní organizace ČSOP Kněžice je součástí celostátní organizace Českého svazu ochránců přírody, který je zaměřen na ochranu přírody a ekologickou výchovu, vzdělávání a osvětu.

ČSOP Kněžice je zřizovatelem samostatné právnické osoby "Chaloupky o.p.s., školská zařízení pro zájmové a další vzdělávání" a vlastníkem areálu Chaloupky.

HISTORIE

Český svaz ochránců přírody Kněžice zahájil svou činnost v roce 1988. Organizace byla založena pro členy dětského oddílu, kteří postupně odrůstali školním lavicím. Dětský oddíl mladých ochránců přírody působí v Kněžicích od roku 1973. V roce 1984 začíná dobrovolná péče o přírodně cenné území - Urbánkův palouk. Po dohodě ZŠ Kněžice, JZD Opatov, ONV Třebíč, Svazu družstevníků rolníků a Západo-moravského muzea Třebíč byl 7. 2. 1985 vyhlášen jako "Laboratoř v přírodě" pro oddíl ochránců přírody při ZŠ Kněžice. Stal se místem pro rozvíjení biologických znalostí a dodnes přispívá k záchraně mizejících rostlinných druhů podhorských luk. Základy jsou tak založeny na ekologické výchově dětí a mládeže a na péči o chráněná území v okolí Kněžic.

Od roku 1991 působí v rámci ČSOP Kněžice středisko ekologické výchovy Chaloupky. ČSOP Kněžice postupně na Chaloupkách buduje areál z bývalého loveckého zámečku - pozdější lesovny. Činnost střediska Chaloupky se postupně rozrůstá a je směřována zejména do oblasti výukových programů pro školy a vzdělávání pedagogických pracovníků. V roce 1995 je středisko Chaloupky zařazeno do sítě Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy jako první nestátní školské zařízení zaměřené na ekologickou výchovu a vzdělávání. Po dalších jednáních s MŠMT v roce 1998 zakládá ČSOP Kněžice samostatnou právnickou osobu -

obecně prospěšnou společnost s názvem "Chaloupky - středisko pro vzdělávání a výchovu v přírodě, o.p.s.", která přebírá výchovnou a vzdělávací činnost.

Od roku 1999 tak došlo k rozdělení činností a ČSOP nyní zastává tyto činnosti:

Český svaz ochránců přírody Kněžice:

- * provoz a údržba areálu Chaloupky
- * Ekocentrum - osvěta veřejnosti
- * programy na ochranu přírody, údržba chráněných území
- * dětské oddíly mladých ochránců přírody Vydry
- * Regionální centrum ČSOP

REGIONÁLNÍ CENTRUM

ZO ČSOP Kněžice již několik organizuje pravidelné setkání ZO ČSOP na Vysočině, je členem Koordinačního uskupení neziskových organizací kraje Vysočina, ale i jinak se jim snaží v činnosti. Proto bylo rozhodnuto zřídit zde Regionální centrum ČSOP. Obeslali jsme všech 20 tehdy registrovaných ZO ČSOP v kraji, zda souhlasí, aby se ČSOP Kněžice stalo Regionálním centrem. Kladně odpovědělo 13 organizací, což je potřebná nadpoloviční většina. Dne 8. listopadu 2002 Ústřední výkonná rada ČSOP jmenovala ZO ČSOP Kněžice Regionálním centrem pro kraj Vysočina.

V regionálním centru jsou tyto pověřené osoby pro tyto oblasti:

Ochrana příroda – RNDr. Jozef Zetěk (tel. 567 216 881)

Děti a mládež – RNDr. Iva Suchá (tel. 568 870 359)

Ekologická výchova – Mgr. Květoslava Burešová (tel. 568 870 359)

Práce se členy a kontaktní osoba – Iveta Vorlíčková (tel. 567 216 881)

Projekt TF 2004 „Posilování činností nestátních neziskových organizací monitorujících a prosazujících zájmy občanů“ v kraji Vysočina

V roce 2007 Regionální centrum pro kraj Vysočina pokračovalo v projektu „Posilování činností nestátních neziskových organizací monitorujících a prosazujících zájmy občanů“ pro kraj Vysočina.

Projekt byl ukončen v srpnu 2007.

Projekt se sestával ze dvou Modulů:

Modul A – Informování subjektů veřejného a neziskového sektoru a veřejnosti o aktuálních aktivitách a problémech ochrany přírody a krajiny na centrální i krajské úrovni

*Tento projekt byl financován
ze zdrojů EU z programu
Transition Facility
Evropské unie.*

A1. vydání a distribuce informačního zpravodaje „Ochrana přírody a krajiny v kraji“

Bylo vydáno druhé číslo **Zpravodaje „Ochrana přírody a krajiny v kraji Vysočina“** – formát A4, 12 a 20 stran, plnobarevný, v počtu výtisků 300 k.

Distribuce Zpravodajů

- tištěné výtisky - neziskové organizace zabývající se životním prostředím (52 subjektů – více kusů na každou organizaci)
 - okresní úřady v kraji Vysočina – referáty ŽP, krajský úřad, (15 ks)
- v elektronické podobě - členové ČSOP v kraji Vysočina (24 adres)
 - organizace zapojené do KOUS (30 kontaktů)
 - školy v síti M.R.K.E.V. (105 kontaktů elektronicky)
 - prostřednictvím Krajského úřadu, odboru ŽP na všechny obecní a městské úřady v kraji (704 subjektů)
 - všichni pracovníci krajského úřadu kraje Vysočina
 - všechna střediska ekologické výchovy sdružená v síti Pavučina (40 subjektů)
 - dobrovolníci, se kterými spolupracujeme (69 kontaktů).

Informace o vydání a možnost stažení obou Zpravodajů byly umístěny na internetových stránkách střediska Chaloupky (www.chaloupky.cz), na stránkách Partnerství pro Vysočinu (www.neziskovka.cz) a na stránkách KOUS Vysočiny (www.kous.cz) a na nových internetových stránkách Lidé a ochrana přírody na Vysočině (www.ekovysocina.cz).

Vydání Zpravodajů se setkalo velkým a kladným ohlasem nejen mezi neziskovými organizacemi, ale také mezi pracovníky krajského úřadu a obecních a městských úřadů. Všichni pocítovali, že nějaký takovýto titul zde chyběl. První číslo mělo 12 stran, druhé již 20. Po vydání prvního čísla nám přišel dostatek kvalitních příspěvků. Ani jsme všechny nevyužili. Díky projektu „Zapojování veřejnosti do ochrany přírody v kraji Vysočina“ jehož nositelem jsou Chaloupky o.p.s., partnery SEV Mravenec Pelhřimov a Sdružení Krajina a který je podpořen grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci finančního mechanismu EHP a Norského finančního mechanismu prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti bude vydávání obdobného Zpravodaje pokračovat.

A4. zprovoznění informační služby k poradenství v oblasti ochrany přírody a krajiny v kraji

- Bylo zodpovězeno 99 dotazů (18 + 81) týkajících se ochrany přírody a životního prostředí Viz příloha.
- Byl zřízen e-mailový účet ekoporadna@chaloupky.cz pro zasílání dotazů z řad veřejnosti. Informace o zavedení účtu k ekoporadně byla zveřejněna v druhém čísle Zpravodaje, na internetových stránkách Chaloupek, na www.ekovysocina.cz a www.neziskovka.cz.
- Připravují se nové internetové stránky střediska Chaloupky, jejichž součástí je i rubrika ČSOP a vznikly nové internetové stránky Ekovysočina – lidé a ochrana přírody na Vysočině (www.ekovysocina.cz), které přináší široké veřejnosti aktuální informace v oblasti ochrany příroda a krajiny na Vysočině.

Modul B - Vzdělávání zástupců klíčových subjektů v oblasti zapojování veřejnosti a zapojování zástupců subjektů a veřejnosti do konkrétních akcí ČSOP

B1. vzdělávání zástupců klíčových subjektů

- Iveta Vorlíčková se zúčastnila Setkání zástupců RC v Praze 18. prosince 2006, kde byly prezentovány informace o tomto projektu a o dalších možnostech financování neziskového sektoru
- Iveta Vorlíčková se zúčastnila během 8 víkendů cyklu seminářů k velkým projektům, který pořádal Krajský úřad kraje Vysočina v rámci projektu Partnerství pro Vysočinu a obdržela osvědčení za absolvování „Projektové řízení“, „Studie proveditelnosti“ a „Analýza nákladů a přínosů“.

B.2 rozšířená propagace a vybrané akce pořádané ČSOP v kraji

- Propagace vybraných projektů (Živá zahrada, Zvíře v nouzi, uklidíme svět, Akce žába) – jako nejlepší způsob propagace těchto projektů mezi širokou veřejnost jsme zvolili uvedení informací o nich ve Zpravodajích s návazností na tématicky vhodný článek, dále pak na internetových stránkách www.neziskovka.cz, na vlastních akcích ČSOP Kněžice a formou finanční podpory ZO ČSOP Jihlava, která pořádá nebo se jako partnerská organizace podílí na mnoha akcích pro širokou veřejnost na Jihlavsku. Více viz Přílohy- ukázky pozvánek a foto.

B.4 příprava tří konkrétních projektů v oblasti ochrany přírody a krajiny

- Proběhla 4 krajská setkání neziskových organizací v rámci KOUS ŽP – 27. ledna 2007, 20. února 2007, 23. dubna a 25. května 2007. Účelem těchto setkání je nastolit dobou spolupráci mezi NNO – ŽP a připravit společné i individuální projekty do Strukturálních fondů EU na podzim 2007.
- Prvním konkrétním výstupem je úspěšný projekt podaný na NROS - Blokovaný grant, jehož nositelem jsou Chaloupky o.p.s. a partnery jsou SEV Mravenec Pelhřimov a Sdružení Krajina a kde subdodavately budou různé NNO v kraji Vysočina. Viz popis projektu „Zapojování veřejnosti do ochrany přírody v kraji Vysočina“ v druhém čísle Zpravodaje.
- Dále byla předložena dvě projektové fiše od ZO ČSOP Pacov na výsadbu dřevin a ZO ČSOP Dalečín na ochranu biotopů mravenců *Formica exsecta*.

Ekocentrum

Ekocentrum Chaloupky při ZO ČSOP má statut Osvětového ekocentra a sídlí společně se střediskem Chaloupky v budovách bývalého loveckého zámečku na Chaloupkách.

Ekocentrum Chaloupky připravuje krajská kola přírodovědných soutěží Zelená stezka - Zlatý list a Ekologická olympiáda, víkendové brigády na chráněných územích spojené s osvětovou činností, akce pro širokou veřejnost jako je Louka plná orchidejí, Dne Země, Den stromů (společně se střediskem Chaloupky).

AKCE PRO VEŘEJNOST

Den Země – Kratochvilná neděle pro děti i dospělé neděle 22.dubna 2007, středisko Chaloupky

Ve spolupráci se Střediskem pro vzdělávání a výchovu v přírodě Chaloupky každý rok pořádáme Den otevřených dveří v areálu střediska Chaloupky. Je připraven bohatý program pro všechny věkové kategorie. Přibližně 300 účastníků.

Louka plná orchidejí

neděle 27. května 2007, PR Na Podlesích u Hrutova

Netradiční Den otevřených dveří na podmáčené orchidejové louce. Pro účastníky je připraven doprovodný program upozorňující na problematiku ochrany přírody a na to, co na takové podmáčené louce roste a žije. 230 účastníků.

Den stromů

neděle 7. října 2007, středisko Chaloupky

Podzimní Den otevřených dveří ve středisku Chaloupky pořádaný ve spolupráci se střediskem Chaloupky. Opět bohatý doprovodný program pro všechny věkové kategorie. 150 účastníků.

PŘÍRODOVĚDNÉ SOUTĚŽE

Místní kolo Zelené stezky – Zlatý

list

sobota 5.5.2007

SEV Ostrůvek a park Čechovy sady, Velké Meziříčí

Více jak čtyřicet dětí z Velkého Meziříčí, Borů i Velké Bíteše se v sobotu 5. května setkala ve Velkém Meziříčí na místním kole přírodovědné soutěže dětských kolektivů Zelená stezka – Zlatý list. V parku Čechovy sady byla pro účastníky přichystána tato stanoviště: dendrologie, botanika, kartografie, geologie, savci, půdní organismy a přírodovědná sazka. Soutěžící zkoušeli jak se umí orientovat v mapě, poznávali savce podle kožešin, určovali stromy, byliny i půdní živočichy. Všichni prokázali, že jejich zájem o přírodu je opravdový, a proto byli výsledky v konečném součtu na předních místech velmi těsné.

Zelená stezka – Zlatý list – 10. ročník krajského kola

18. – 20. Května 2007, Sněžné, CHKO Žďárské vrchy

Jubilejní 10. ročník krajského kola soutěže Zelená stezka – Zlatý list proběhla v atraktivním prostředí CHKO Žďárské vrchy.

V kategorii mladších (do 6. třídy včetně) se sešlo 9 družstev a v kategorii starších (7. - 9. třída) 10 družstev v celkovém počtu 105 dětí z celkem 11 škol a dětských oddílů mladých ochránců přírody. V pátek v podvečer při slavnostním nástupu přišli všechny přivítat paní starostka Sněžné paní Anna Havlíková, vedoucí LS Nové Město na Moravě pan Ing. Josef Pollak a pan Jaromír Čejka ze Správy CHKO Žďárské vrchy.

V sobotu na soutěžící ve starší kategorii vydali na odbornou exkurzi po CHKO Žďárské vrchy

v doprovodu pracovníků LS Nové Město a Správy CHKO. Pracovníci LS účastníky seznámili přímo v terénu a na konkrétních příkladech s výchovou lesa a s hospodařením v lese, který je součástí CHKO. Jelikož cesta vedla přes Dráteničky, oblíbené místo horolezců, byla pro účastníky jako překvapení připravena instruktáž a názorná ukázka horolezectví, kterou provedla vedoucí dětského horolezeckého oddílu Vysočina ze Žďáru paní Zdena Oubrechtová.

Na soutěžící v mladší kategorii čekala soutěžní stezka. Stezka vedla v okolí Sněžné přes Buchtův kopec a měřila asi 3,5 km. Nahoře na Buchtově kopci na soutěžící čekala odměna – se svolením Řízení letového provozu ČR mohli vystoupat na věž a rozhlédnout se do širokého dalekého okolí. Počasí přálo a rozhledy stály za to.

Sobotní odpoledne se linulo v duchu obhajob celoroční činnosti pro přírodu a o přírodě. V tříčlenné komisi zasedli manželé Mgr. Květoslava a Ing. Vladislav Burešovi a vedoucí Střediska ekologické výchovy Ostrůvek Mgr. Jana Audy. Manželé Burešovi jezdili se svými dětskými oddíly ochránců přírody, tehdy při Lesním závodě Jihlava, na Zlatý list již od konce šedesátých let. Jsou tedy osobami z nejpovolanejších. Velice je potěšilo, že za těch 10 let, kdy se znovu pořádá krajského kola Zlatého listu na Vysočině, se podařilo, že i družstva ze škol prezentují velmi bohatou a prospěšnou činnost pro přírodu.

Ještě večer bylo slavnostní vyhlášení pořadí v mladší kategorii. Takže soutěžící v této kategorii v neděli mohli s klidem vykročit na exkurzi po CHKO Žďárské vrchy. Kategorie starších měla ještě to podstatné před sebou a pozici měli nelehkou. Mladší jim svými překvapujícími znalostmi nasadili vysoko laťku a všichni jsme byli zvědaví, jak oni si s úkoly poradí. Nezklamali. Výsledky byly velmi těšné a až návrat poslední hlídky v tom udělal jasno.

Ekologická olympiáda - 3.ročník krajského kola 16. – 18. února 2007, středisko Chaloupky

Třetí ročníku krajského kola přírodovědné soutěže pro středoškolské studenty Ekologická olympiáda se zúčastnilo

9 tříčlenných hlídek ze středních škol a organizací z kraje Vysočina a jedno družstvo z Pardubického kraje, celkem tedy 30 soutěžících.

Celá soutěž se odvíjela od tématu **Klima a počasí**.

V pátek soutěžící dostali zadání praktického úkolu, který trval celých 24 hodin. Rozlosovali si různá stanoviště v okolí střediska, na kterých umístili teploměry a vlhkoměry, a pravidelně každou hodinu chodili odečítat

teplotu, vlhkost, zjišťovali směr větru a oblačnost. Náročné to bylo zejména v noci, kdy chladné počasí a vítr nikoho nelákalo ven. V sobotu v poledne proběhlo poslední měření a soutěžící měli 2,5 hodiny, aby veškeré poznatky z měření zpracovali do závěrečné práce, kterou prezentovali a obhajovali před pětičlennou odbornou komisí. Ta byla složena z pracovníka Lesů ČR, pracovníce stanice Bílý kříž v Beskydech a pracovníků střediska Chaloupky. Soutěžící se úkolu zhostili velmi zodpovědně a porada měla nelehkou úlohu a nešetřila chválou.

Kromě praktického úkolu na soutěžící ještě čekali tři teoretické testy – meteorologický, bitopy ČR a pranostiky. V sobotu dopoledne měla pracovníce výzkumné stanice Bílý kříž v Beskydech Mgr. Karla Kozlová přednášku na téma „Smrky v jiné atmosféře“.

V sobotu večer došlo k vyhlášení výsledků. Na prvním místě se umístilo družstvo z Junáku

Slatiňany. V těsném závěsu za ním bylo druhé družstvo z Gymnázia Pelhřimov a na třetí příčce se umístilo družstvo ze školy FARMEKO Jihlava.

V neděli na účastníky čekala exkurze do meteorologické stanice CHMÚ v Košetících na Pelhřimovsku, kde je tamní pracovníci Mgr. Červenková a Ing. Čech provedli světem profesionálního meteorologického měření.

Ekologická olympiáda – 4. ročník krajského kola

11. – 13. října 2007, Blatiny, CHKO Žďárské vrchy Čtvrtý ročník krajského kola přírodovědné soutěže Ekologická olympiáda zavítal za krásných podzimních dnů do CHKO Žďárské vrchy. Celkem soutěžilo 27 středoškoláků v 9 tříčlenných družstev z 5 různých škol kraje Vysočina. Ústředním tématem soutěže byla **OCHRANA PŘÍRODY**. Soutěžící si hned ve čtvrtek na začátku soutěže vyzkoušeli na vlastní kůži, co obnáší ochrana přírody v praxi a pomáhali při údržbě starého ovocného sadu, který je v péči Správy CHKO Žďárské vrchy. Děvčata vyhrabovala listí a stařinu a kluci kopali jámy pro nové stromky, které budou sloužit jako podnože na naroubování starých ovocných odrůd, především třešní a višní. V odpoledních hodinách měli soutěžící vyhrazený čas na dokončení prezentací na předem známé téma, které v pátek odpoledne přednesou před odbornou komisí. Čtvrteční večer patřil povídání o CHKO Žďárské vrchy v podání pracovníka Správy pana Jaromíra Čejky.

Páteční den byl celý soutěžní. Ráno začali testem na téma všeobecné ochrany přírody a o chráněných územích v České republice. Následně v terénu na ně čekal asi tříkilometrový okruh Blatiny – Krátká – Samotín – Blatiny. Na stezce na ně čekaly otázky z ornitologie, dendrologie, lesnictví a myslivosti, ale také geografie a orientace v terénu. Před samotnými obhajobami ještě měli kratičký test z toho, co si zapamatovali o CHKO Žďárské vrchy.

V odborné komisi pro obhajoby prezentací zasedla Šárka Špačková z Českého svazu ochránců přírody Žďár nad Sázavou, lesní správce LS Nové Město na Moravě pan Ing. Pollak, vedoucí Správy CHKO Žďárské vrchy pan Vaněk a Ing. Martin Kříž ze Střediska Chaloupky. Témata, kterých soutěžící hovořili, byla různorodá – Natura 2000, Červená kniha, Lesnictví a myslivost a ochrana přírody, Zemědělství a ochrana přírody, CHKO Železné hory, CHKO Pálava, CHKO Broumovsko, CHKO Blaník a CHKO České středohoří. Komise shlédla obhajoby všech kvalit – od ne příliš povedených, po strhující a obsahově vyčerpávající. Kladla také zvědavé otázky, kterými zjišťovala, zda soutěžící vědí, o čem hovoří. Celkově ale hodnotila výstupy jako velmi zdařilé a byla i překvapena dovednostmi a znalostmi některých soutěžících, kteří dělali svému středoškolskému rozhledu čest.

Po sečtení všech bodů nakonec si vavříny odneslo družstvo z Gymnázia Chotěboř ve složení Vašíčková, Volná, Boháčová. Druhé bylo družstvo z Gymnázia Třebíč a třetí příčku obsadilo družstvo z Gymnázia Pelhřimov.

Sobotní dopoledne za slunného počasí proběhla odborná exkurze s pracovníky LS Nové

Město na Moravě, kteří studenty seznámili s běžnou prací revírníka a jak les vychovávat.

Vítězné družstvo pojedje kraj Vysočina reprezentovat v květnu 2008 do národního kola.

Soutěž proběhla ve skvělé spolupráci se Správou CHKO Žďárské vrchy, Lesní správou Nové Město na Moravě, ČSOP Žďár nad Sázavou a Střediskem Chaloupky. Celá akce je podpořena Lesy České republiky, CDM

ČSOP Praha, Krajem Vysočina a Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina z programu Národní síť středisek ekologické výchovy.

Přírodovědné soutěže jsou finančně podpořeny Krajem Vysočina, Lesy České republiky a CDM ČSOP Praha.

Celkem 4 soutěže v délce 10 dnů pro 206 účastníků.

DALŠÍ AKCE

Setkání zástupců NNO-ŽP s ministrem ŽP

15. listopadu 2007, středisko Chaloupky

V rámci návštěvy ministra životního prostředí Martina Bursíka na Vysočině, proběhlo na Chaloupkách setkání se zástupci neziskových organizací věnujících se ochraně přírody a životního prostředí na Vysočině. 23 účastníků.

DĚTSKÝ ODDÍL VYDRY

Oddíly pracují v rámci Českého svazu ochránců přírody jako mladí ochránci přírody (MOP). Oddíl má své členy v Kněžicích a Okříškách. Poděkování za spolupráci patří Michalu Kulíkovi a Janě Stibralové z Centra pro děti a mládež Českého svazu ochránců přírody a Obecnímu úřadu Okříšky.

Vedoucí dětského oddílu Vydry z Okříšek: Iva Suchá, Zašovice a Luboš Mansfeld, Okříšky
Vedoucí dětského oddílu Vydry Kněžice: Ing. Pavlína Křivanová, Ph.D., Ing. Jiří Kvasnička

ČINNOST V ROCE 2007

Dětský oddíl Vydry v Okříškách měl k 31.12. 2007 10 členů kromě pravidelných schůzek a řezbářského kroužku uspořádal tyto akce:

- **Svoboda Tibetu (17. - 18. 3. 2007)** – akce probíhala v Třebíči v klubu Halahoj a se jí účastnilo 6 dětí z oddílu a přizvána byla i široká veřejnost.
- **Hrkání (1. a 2. 4. 2007)** – již tradiční jarní hrkání v Třebíči, kromě veřejnosti se jej zúčastnilo 5 dětí z oddílu.
- **Pomoc při dni Země (21. - 23. 4. 2007)** – děti z oddílu chodí pomáhat na středisko Chaloupky s přípravou a průběhem oslav Dne Země.
- **Výprava na Čikov (19. - 20. 5. 2007)** – první jarní oddílová výprava na kolech, obhlídka letního tábořiště, účast 5 dětí a 3 dospělí.
- **Čarodějnice (31.4. – 1.5. 2007)** – dvoudenní pobyt v Měsíční čajovně v Třebíči, 5 dětí a 5 dospělých a mládeže
- **Výprava na Myjavu, Bílé Karpaty (14. – 15. 6. 2007)** – přechod části Bílých Karpat a účast na folkovém festivalu, 4 děti, 4 mládežníci a 3 dospělí
- **Jizerské hory na kolech (10. – 15. 7. 2007)** – cyklo a pěší výlet do Jizerských hor, 6 dětí a 3 dospělí.
- **Biojarmark, folkovky v Náměšti nad Oslavou (21. – 22. 7. 2007)** – návštěva Biojarmarku a folkových prázdnin, 2 děti, 4 dospělých
- **Dřevotábor (28. 7. – 5. 8. 2007)** – tábor pořádaný ve spolupráci s Chaloupky o.p.s., účast 6 dětí z oddílu a 2 dospělých
- **Moštování (31. 8. – 1. 9. 2007)** – tradiční výroba moštu, 6 dětí, 2 dospělí
- **Beskydy (25. – 26. 10. 2007)** – návštěva u dětského oddílu Falco v Bystřičce, výlety do přírody, 10 dětí a 2 dospělí

Celkem 11 akcí v délce 30 dnů a pro 46 dětí a 45 mládeže a dospělých.

Dětský oddíl Vydry Kněžice

Do oddílu bylo přihlášeno 8 dětí. Jejich pravidelné pondělní schůzky ve středisku Chaloupky byly zaměřeny na rukodělné techniky z přírodních materiálů, zpracování přírodních materiálů, hry (i venku okolo Chaloupek), pozorování ptáků a poznávání rostlin.

PROGRAMY NA OCHRANU PŘÍRODY

Ochrana přírody patří ke kořenům výchovné a vzdělávací činnosti ve středisku Chaloupky - byla zahájena již v roce 1982. Péče o chráněné podmáčené louky a bývalé pastviny s výskytem ohrožených rostlinných druhů je péčí o přírodní dědictví, které nám (stejně jako dědictví kulturní) zanechali naši předkové.

Urbánkův palouk, 1,28 ha, k.ú. Kněžice - Víška, přírodní památka

Kosení mokré louky s prstnatci (vstavači) májovými, bledulemi, suchopýrem, tolíjí bahenní. Část je prováděna lehkou tlačnou sekačkou a část ručně. Po kosení následuje sušení a odvoz

sena z území. V roce 2000 byly práce podpořeny v rámci Programu péče o krajinu, který je financován MŽP.

Na Podlesích, 1,90 ha, k.ú. Hrutov, přírodní rezervace

Kosení mokré louky s prstnatci (vstavači) májovými, vrbou plazivou rozmarýnolistou, vachtou trojlistou. Zhruba polovina území je kosena ručně, polovina lehkou tlačnou sekačkou.

Následné sušení a odvoz sena z podmáčené louky je doplněno odstraňováním náletu olší. V roce 2000 byly práce podpořeny v rámci Programu péče o krajinu, který je financován MŽP.

Kamenný vrch, 3,20 ha, k.ú. Heraltice, chráněný přírodní výtvar

Výskyt kriticky ohroženého hořečku českého. Údržba území má za úkol uchovat ráz pastviny, proto je nutné prořezání a odstranění náletových stromů a keřů, kosení a hrabání stařiny.

Údržba a péče o chráněná území (management území) je prováděna průběžně pracovníky Českého svazu ochránců přírody. Nebyla by však možná bez pomoci dobrovolníků - zejména studentů z celé republiky.

ČINNOST V ROCE 2007

Zimní probuzení, 4. – 6. března 2008

Víkendové brigády na chráněném území PR Na Podlesích se účastnilo 15 dobrovolníků.

Zimního mrazivého počasí se využilo k probírce olší a odstranění pokáceného dřeva z louky na její okraje.

Jarní probuzení, 25. – 27. června 2008

11 dobrovolníků se sešlo na tradiční první kosácké akci na podmáčené louce Na Podlesích.

V tuto dobrou se kosí břehové porosty a odstraňuje se nasečená biomasa. Dále byly pokoseny a uklizeny obě stromové aleje v okolí střediska Chaloupky.

Kosení 2007 - třetí mezinárodní workcamp Na pomoc přírodě – Help the nature

22. července – 3. srpna 2007

Na přelomu července a srpna proběhla již třetí mezinárodní letní akce na pomoc chráněným územím. Ve spolupráci s organizací INEX-SDA přijelo i 8 zahraničních účastníků ze 6 zemí – Srbsko, Anglie, Francie, Belgie, Jižní Korea, Španělsko. Dále se k nim mimo tuto organizaci připojili 3 účastníci z Austrálie a 1 účastnice ze Slovenska. I s účastníky z Čech se nás sešlo 37, někteří čeští účastníci však jen na kratší dobu.

Na účastníky po úvodním seznámení čekala především práce na pomoc chráněným územím a v areálu střediska Chaloupky. Zbyl ale i dostatek času na výlety po krásách Vysočiny, na

volnočasové aktivity, na povídání si a seznamování se navzájem a s životem v jiných zemích.

Pracovní náplní byla práce na chráněných územích - ruční sečení, usušení a odvoz sena ze dvou podmáčených luk – Na Podlesích u Hrutova a Urbánkův palouk. Celkem přes 3 ha plochy.

Ve volném čase na účastníky čekali výlety na koupaliště v Heralticích, do Brtnice – návštěva Hoffmannova domu a muzea, návštěva židovského hřbitova, do Třebíče – návštěva Baziliky, židovského města, náměstí, do Telče – za památkami a přírodou Telče a okolí, průvodkyněmi byly dvě dobrovolnice, které v Telči bydlí a do Jihlavy – na koupaliště ve Vodním ráji. Dále pak sportovní aktivity jako je volejbal a pétangue a rukodělné činnosti - pletení z pedigu, drátování, výroba svíček z včelího vosku. Zážitkem pro účastníky byl **hudební večer**, kdy nadšenec pro práci se dřevem a pro tradice přírodních národů Luboš Mansfeld seznámil účastníky se svojí sbírkou jednoduchých lidových nástrojů. Celé povídání bylo zakončeno muzicírováním, kdy si každý z účastníků mohl vyzkoušet nástroje, které chtěl a najít si pro sebe ten pravý.

Akce byla podpořena Krajským úřadem kraje Vysočina v rámci programu péče o chráněná území a ve spolupráci s Chaloupkou o.p.s. z Fondu Vysočiny v rámci programu Mezinárodní akce.

Podzimní uložení

2. – 4. listopadu 2007

Víkendová akce, na které se sešlo 17 dobrovolníků, nebyla věnována chráněným územím, neboť o letním kosení se obě louky vzorně uklidily a nebylo třeba dodělkových prací. Činnost dobrovolníků proto směřovala na přestavbu venkovního areálu střediska Chaloupy – úprava vznikajícího amfiteátru a venkovní učebny s pecí a na dosadbu stromů do lesa ve vlastnictví ČSOP Kněžice.

Celkem 4 akce v délce 21 dnů a účast 82 dobrovolníků.

ČLENOVÉ A PRACOVNÍCI

V roce 2007 mělo ZO ČSOP Kněžice 2 zaměstnance celkem na 1,2 úvazku:

* **RNDr. Jozef Zetěk - hospodář**

* **Vilém Dvořák – provozní pracovník – od 15. 2. 2007 do 31. 10. 2007**

Základní organizace ČSOP Kněžice, měla k 31.12.2007 tyto členy:

Květoslava Burešová, Třebíč – předsedkyně

Vladislav Bureš, Třebíč

Romana Brychtová, Nová Brtnice

Jiří Dohnal, Kněžice

Marcela Pelikánová, Lovosice

Mgr. Markéta Navrátilová, Horní Heřmanice

Iva Suchá, Zašovice

Josef Zetěk, Brtnice - hospodář

Jiří Dvořáček, Třebíč

Jiří Kvasnička, Kněžice

Iveta Vorlíčková, Kněžice - členka výboru

Jana Zeťková, Brtnice

Andrea Závodská, Radonín

Ing. Helena Špinarová, Kněžice

Eliška Zelená, Kněžice

ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ V ROCE 2007

ZO ČSOP Kněžice účtuje postupy, které vycházejí z vyhlášky č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání.

ZO ČSOP je plátcem daně z přidané hodnoty.

Rozvaha k 31.12.2007

Aktiva v tis. Kč	k 1.1.2007	k 31.12.2007
A. Dlouhodobý majetek celkem	14 596	13 614
II. Dlouhodobý hmotný majetek celkem	19 272	19 369
1. Pozemky	734	865
3. Stavby	18 141	18 141
4. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	363	363
9. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	34	0
IV. Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	-4 676	-5 755
6. Oprávky ke stavbám	-4 341	-5 417
7. Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí	-335	-338
B. Krátkodobý majetek celkem	415	992
I. Zásoby celkem	0	83
7. Zboží na skladě a v prodejnách	0	83
II. Pohledávky celkem	134	435
1. Odběratelé	65	347
4. Poskytnuté provozní zálohy	34	50
5. Ostatní pohledávky	0	3
12. Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem	35	35
III. Krátkodobý finanční majetek celkem	281	474
1. Pokladna	5	10
2. Ceniny	6	2
3. Účty v bankách	270	462
Aktiva celkem:	15 011	14 606
Pasiva v tis. Kč	k 1.1.2007	k 31.12.2007
A. Vlastní zdroje celkem	13 507	13 042
I. Jmění celkem	13 468	12 750
1. Vlastní jmění	11 605	10 848
2. Fondy	1 863	1 902
II. Výsledek hospodaření celkem	39	292
1. Účet výsledku hospodaření	39	
2. Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení		292
B. Cizí zdroje celkem	1 504	1 564
II. Dlouhodobé závazky celkem	1 375	1 375
7. Ostatní dlouhodobé závazky	1 375	1 375
III. Krátkodobé závazky celkem	129	189
1. Dodavatelé	45	3
5. Zaměstnanci	16	1
7. Závazky k institucím soc. zabezpečení a veřejného zdravotního pojištění	10	1
8. Daň z příjmů	0	14

9. Ostatní přímé daně	4	0
10. Daň z přidané hodnoty	12	35
11. Ostatní daně a poplatky	1	0
17. Jiné závazky	0	45
22. Dohadné účty pasivní	41	90
Pasiva celkem:	15 011	14 606

Výkaz zisku a ztráty za rok 2007

A. Náklady v tis. Kč

I. Spotřebované nákupy celkem	185
1. Spotřeba materiálu	106
2. Spotřeba energie	29
4. Prodané zboží	50
II. Služby celkem	493
5. Opravy a udržování	25
6. Cestovné	81
8. Ostatní služby	387
III. Osobní náklady celkem	371
9. Mzdové náklady	270
10. Zákonné sociální pojištění	89
12. Zákonné sociální náklady	12
IV. Daně a poplatky celkem	8
14. Daň silniční	4
15. Daň z nemovitostí	1
16. Ostatní daně a poplatky	3
V. Ostatní náklady celkem	55
18. Ostatní pokuty a penále	0
20. Úroky	32
24. Jiné ostatní náklady	23
VI. Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek celkem	336
25. Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	336
VII. Poskytnuté příspěvky celkem	7
32. Poskytnuté příspěvky	7
Náklady celkem	1 455

B. Výnosy v tis. Kč

I. Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem	1 549
2. Tržby z prodeje služeb	1 382
3. Tržby za prodané zboží	167
IV. Ostatní výnosy celkem	26
15. Úroky	0
18. Jiné ostatní výnosy	26
VI. Přijaté příspěvky celkem	36
27. Přijaté příspěvky (dary)	32
28. Přijaté členské příspěvky	4
VII. Provozní dotace celkem	114
29. Provozní dotace	114
Výnosy celkem:	1 725
C. Výsledek hospodaření před zdaněním	306
Daň z příjmů	14
D. Výsledek hospodaření po zdanění	292

Výnosy podle zdrojů:

Výnosy z vlastní činnosti	1 575	91,3%
Dotace veřejné správy	114	6,6%
Nadační příspěvky a dary, členské příspěvky	36	2,1%
Výnosy celkem:	1 725	100,0%

Komentář k závěrce

Výnosy organizace z vlastní činnosti jsou tvořeny z těchto oblastí:

- ochrana přírody a ekologická výchovy a vzdělávání: 398 tis. Kč

- provoz areálu Chaloupky, prodej metodických materiálů, reklama: 1.177 tis. Kč

Provozní dotace byly poskytnuty z těchto programů

Dotace na provoz celkem ze státního rozpočtu 49

Z toho: Ministerstvo životního prostředí, Program péče o krajinu 41

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – Sdružení mladých ochránců přírody 8

Dotace na provoz celkem z rozpočtu územních samosprávných celků 65

Z toho: Krajský úřad Vysočina, odbor školství, mládeže a sportu 65

Nadační příspěvek ve výši 30 tis. Kč byl poskytnut Nadací Dřevo pro život, individuální dárci poskytli 2 tis. Kč.

Výroční zpráva za rok 2007

ZO Českého svazu ochránců přírody Kněžice

Kněžice 109, 675 21 Okříšky

tel. 568 870 434, 567 216 881

e-mail: csop@chaloupky.cz, <http://www.chaloupky.cz>

Sestavili: Iveta Vorlíčková, RNDr. Jozef Zetěk, foto: archiv ČSOP

2007, 50 výtisků, *tištěno na recyklovaném papíře*